

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

Ex herodes et phasel[us] tetrarche iudee facti sunt ab antonio. ca. xx.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Historia libri

De morte Julij cesaris et signis
Capl'm. XVI.

¶ tempore do

e lo' bruti' r cassi' occisus' e' cesar, cū p trienni' r mēses septem tenuiss set pncipati'. Fuerat qdē rome lmpati' a ro mulo sub regib', vii, annis, cc, cl, post sub p'su lib' res acta est annis quadrinquentis qd'ra gintaq' tuor. Obiit aut' cesar anno eratis sue quinq' gesimo sexto, corpusq' el' prostris cō bustū est. Statuit aut' p's in foro solidā co lumna lapidis numidici' vlgiti' ppe pedū, su per quā tumulatus est, q' r iulia dicta est. Lē celimo aut' dle ante mortē el' cecidit fulmen sup statuā eius in foro, et de noie el' supscrīpto, c. litterā capitale abruptit. Nocte pcedē te dle obi' eius fenestre thalamī eius tanto cū strepliu apte sūt: vt exilis a stratis ruituram domū estimaret. Eadē dle cū iret i capi tolū date sunt el' se indices moris iminētis. Qui dū referret occisus; i manu el' nō dū solute inuete sūt. De sequenti apparuerunt tres soles in oriente, qui paulatim in vnu corp' sola re redacti sunt, significantes q' dñi' lucij antonij r marci antonij, r augusti in monarchi am rediret. Uel potius q' noticia tristis del' r vnius: toti orb' futura iminebat. Bos quoq' aranti locut' est dices. In breui magis desituros boies q' frumenta.

¶ herodes adhesit cassio. Ca. XVII.

¶ Et hec cassius

p vēlt i syrlā e' pde p'ses fuerat, col ligēsq' exercitū h' augustū adolescētēr marci antonii septingēta talēta a iudeis exigebat. Prism' aut' herodes de galilea centū serēs talēta, fauorē cassi' meruit, morā aliorū indigne serēs. Profect' etiā herodes cū cassio ad plū q' ei adeptā victoria regnū iudee pollicebat.

Denece antipatrī vindicata per herodem

Capl'm. XVIII.

¶ Rat eo tēpore

e cū hircano qdā de amicis suis noie malicus, aspirās ad sacerdotiū. Cūq' decreuisset hircanū veneno appetere statuit p'sus appetere antipatrū imemor bñficioz ipius. Suscepto haq' veneno q' misstruz mortu' est antipater

Malcus q' cū d' morte el' suspectus habe ref corā herode in multis se excusabat. Con questua aut' herodes q' epl' am de p'sis mor te apud cassiū rescriptū ipi' accepit vt doliz doloy vindicaret. Scriptū etiā cassius chilar chis vt in ista cā herodī opē ferrēt. Vocavit itaq' herodes hircanū r malicū ad cenā, qui dū irent circu septū malicū chiliarche interse cerūt. Hircanus aut' stupore dissolutus p' dī vīcōs recepta aia herodes p'conabat q' malicū occidisset. Cūq' vnu rūdissel cassi' p'ceptū: aut' He r patrī cassius fuit in culmē: amboz insidiatore pempto. Nō multo post cū egrotaret herodes damasci, p'ben' nō malicū frater in vltione fratris mouit arma p'tra phaselū fultus hircani auxilio. Cūq' p'ualuisset herodes hircanū aggredi attēta bat sed ppter affinatatem redierunt in consordiam.

De uxori herodis r liberis eius.

Capl'm. XIX.

¶ Albebat quidem

b herodes uxore nomine dosidem sed ignobile: de qua r antipatrū suscepit, superduritq' mariannē neptez hircani cuius etiam amore circuncidit se et factus est proselitus. Habuit siquidē herodes uxores nouem, ex quarum, vii, numerosam suscepit sobolem, sed d' his paucos numerare sufficiet. Prīmogenitus eius antipater q' doside, alexander r aristobolus ex marianne, archelaus ex mathaca samaritide, herodes antipas qui post tetrarcha fuit, et pbis lipus ex cleopatra bñerosolymitide. Herodem tamen hunc, quidam marianne filium putant.

¶ herodes r phasel' tetrarche iudeas citi sunt ab antonio.

Capl'm. XX.

¶ Ed ubi Cassio

c in phillipi intersecto cesar in italiā antonius syrlā discesserunt iudeorū optimates phaselum r herodem apud antonium accusabat q' rerum sumimā v' possiderent, nomē tamū superset hircano. Herodes autem munera placauit antoniu', in memoriam renocans ci patris sui antiquam cum eo familiaritatem. Cum aut' denuo antiochie, a, c, v' iis ludis

Bachabeorum. II.

accusarec̄ astātē etiā hīrcano p̄contabat hīrcanū antonī quinā rebo gerēdis essent aptis simi. Tūc̄ herodē et fratres eīl̄ alīs p̄tulisi ser. hilaratus antonī eos de p̄curatorib⁹ te m̄archas iudee declarauit. Abeūte aut̄ antonio romā pachorū rex parthorū i manu valida eufratē trāsgressus est. Ad quez descēdēs līssantas antigoni nepos. fili⁹ prolomei et alexādra vt predictus est. pollici⁹ est tale ta mille et hīgines quingētas. vt antigenū in regnū induceret. Acceptis itaq̄ a pachoro multis milib⁹ parthorū. antigen⁹ hierlm̄ expugnabat et phaselus quidā muros. herodes domū regiā custodiebat. Sed cū intras̄er vībe antigen⁹ in dieb⁹ pentecostes etiāz̄ in foro dīmīcatuz̄ est. Cū aut̄ de pace trac̄as̄ ref. antigen⁹ pachorū regem parthorū pacis arbitriū i dolo depositebat. Egressi sunt ergo hīrcan⁹ cū phaselō et antigen⁹ ad parthorū regē p̄perātes herodes noluit cuz̄ eis desēdere. Iuadente mariane vt nunq̄ fidel parthorū fidē adh̄lsberet. Hīrcan⁹ ḥo et phasel⁹ i litore a parthib⁹ cōprehēs̄i sunt. Quo accepto herodes noctu ad idumeos p̄tribules suos p̄fugit. Premisit quidē vxores et filios et vñuersam supellectilē. et ip̄e subsequens impetus subsequētiū sustinebat. Grauiores aut̄ parthib⁹ iudeos in fuga expert⁹ est. cum quibus sc̄agēsimo a clivitate stadio dīmīca uisib⁹ ob incrediblē vīctoriā castrū muniflissimū postea firmauit quod et herodis dīxit. Dīmissis aut̄ vxorib⁹ et liberis in oppis̄ do massada. sub custodia fratris sui iōsippi i perī cīnitatez̄ arābū p̄errexit. Parthi ḥo non solum antigenū restituerunt in regnum verū etiā hīrcanū et phaselum vīntos ei tradiderūt verberādos. At ille auriculas hīrcanū denib⁹ truncauit: nequando mutas̄ rebo solutus pontificatū recipere. Ab integr̄ ei celebrari sacra opore. Phaseli ḥovīritate p̄uentus est. Qui cū nec ferri copiā nec manū liberas haberet ad saxū fracto capite mortuus est. Cognito qđē q̄ herodes cuaserat ait se equanimis velle mori. qz̄ vltorē viuū relinqueret. De hīrcano sunt q̄ dicāt q̄ medicus ab antigeno sibi missus i auriculas eīl̄ venenum p̄ medicamēto infudit. et mortu⁹ est. Iosephus ḥo refert eū ad parthos missū. et diu bābitū ludibrio. Oherodes rex iudee rhōme creat⁹ est. Caplīm. XXI.

Erodes accepta

b morte fratris rhōmam p̄perauit. nec hyemis asperitate retētus ē. Circa pāphiliā fracta nauī et in rhōdo rep̄ata: ad rhōmā p̄fectus est. p̄moq̄ cām vīe exposuit antonio. Qui miratus eius casū et misertus: senatū p̄suasit vt herodē regē iudee declararent. Coronatus ḡ herodes. aucto gusto et antonio hīrcan⁹ et inde astantib⁹ in captiōlū dūctus est. vbi et decretū senatū sup̄ hoc facto repositū est. Remissus est itaq̄ i iudeā herodes. duosq̄ p̄incipes cū eo. v̄entidūs et sylo q̄ eū in regno collocarēt. Cū ergo v̄enūt in galilea; sylone antigen⁹ mercede corripit. et p̄terea ḥō ḡredī aduersus antigenū simulatis occasionib⁹ differebat. Cūq̄ tandem obsidissent hīcrusalē: homani. tū p̄ hyemis asperitate. tū p̄ inopia vīctus. ab obſidione descendētes. in idumea et galilea hyemabāt. Nec tūc̄ tū herodes occīsus erat. sed latronū multitudinē p̄sequēs. etiā in caveris nō eos igne suffocabat. Inter quos erat ses̄nor. vñ. filioz̄ pater. quos ip̄e occidit i hūc modū. Stās in ore speluncē singulos nomi natim euocabat. et p̄deūtē quēq̄ filioz̄ trucidabat nouissime et vxore. tandem se p̄follum vulnere sūḡ mortuos misit.

Oherodes pulso antigeno positus est i throno regni in hīcrusalē. Caplīm. XXII.

D tempore cir

e ca athenas morabat antonī. et iā amore cleopatre tenebat. Ad quē p̄perabat herodes. sup̄ dolo silonis querelā factur⁹. Interim aut̄ et iōsippus vt ali qđ p̄clare faceret. p̄ēpro herodis ip̄io ḥ antigenū dīmīcauit et vīc⁹ decapitat⁹ est a p̄pīo p̄ncipe militē antigeni. Cūsū truncuz̄ antigenus calcarib⁹ verberare inhumanū aggressus est. Dū at accepīset antonius dolum sylonis misit iōsīi cuz̄ herode in manu valida. Qui vñēs in iudeā occurritē sibi papīū vīcī. caputq̄ eius ferore fratri suo in solaciū occīsi frātis transmisit. Tandē quinq̄ mensib⁹ obseissa hīrcan⁹. cū in sexto rhōma nō irruerēt in eaž̄ nemini parcebāt: etati licet herodes rogarēt vt parcerēt. Antigen⁹ quoq̄ descendēs ad pedes iōsīi p̄strat⁹ est quē nō miseratus iōsīus sed irīdēs antigenā appellauit et in vincula coniecit. Cum aut̄ omnis